

Agnieszka Kacała

"Kościół św. Antoniego : Jubileusz 300-lecia konsekracji Kościoła pw. św. Antoniego we Wrocławiu",
Marek Nowacki, Mariusz Tabulski,
Marcin Musiał, Bożena Sobota,
Wrocław 2010 : [recenzja]

Wrocławski Przegląd Teologiczny 18/2, 268-269

2010

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Postać inkwizytora i sposób prowadzenia przez niego śledztwa ukazuje każdemu katolikowi sposób interpretacji i rozeznania nadprzyrodzonych charyzmatów pojawiających się w Kościele. Nie można im z miejsca wierzyć bez rozeznania. Następnie należy poznać osobę, przez którą charyzmat się przejawia. Musi być ona głęboko wierząca i moralnie czysta. Inkwizytor wskazuje także na trzy zasadnicze cechy: niechęć do sławy, niecierpanie żadnych korzyści majątkowych z posiadanych charyzmatów (także dla rodziny), czystość seksualna. Jedną z podstaw jest również zachowanie wierności nauczaniu Kościoła i pokora wobec jego hierarchii.

Ks. Piotr Janusz

O. MAREK NOWACKI OSPPE, O. MARIUSZ TABULSKI OSPPE, MARCIN MUSIAŁ, BOŻENA SOBOTA, *Kościół św. Antoniego. Jubileusz 300-lecia konsekracji Kościoła pw. św. Antoniego we Wrocławiu*, Wrocław 2010, ss. 50.

W maju 2010 roku mieszkańcy parafii św. Mikołaja we Wrocławiu wraz ze swoimi duszpasterzami, ojcami paulinami, obchodzili jubileusz 300-lecia dedykacji kościoła św. Antoniego z Padwy we Wrocławiu. Wśród radosnego śpiewu *Te Deum*, w dziękczynieniu za ludzi, którzy budowali tę świątynię i dbali o nią, a także dawali świadectwo wiary na przestrzeni wieków, został wydany pierwszy przewodnik po tym kościele, który obok wartości turystycznych kościoła przypomina także o burzliwej historii miasta Wrocławia.

Przewodnik ten jest jasny i przejrzysty w formie. Autorzy tekstów w sposób prosty i dostosowany do każdego czytelnika prezentują dzieje tejże barokowej świątyni. Całość składa się z pięciu części: *Wstęp*; 1. *Historia parafii pw. św. Mikołaja we Wrocławiu*; 2. *Historia kościoła pw. św. Antoniego z Padwy*; 3. *Zakon paulinów*; 4. *Dzielnica Czterech Wyznań*; 5. *Litania do św. Antoniego z Padwy i inne modlitwy*.

Autorzy we *Wstępie* przypominają m.in., że w zamyśle kościół ten miał być „perłą wrocławskiego baroku”. Z biegiem lat świątynia ta stała się „pomnikiem pobożności i modlitwy” (Joseph Illgner), niemyym świadkiem historii naznaczonej bliznami burz dziejowych, a także miejscem, gdzie nie ustawała i nie ustaje modlitwa o poszanowanie wolności i godności.

Ten barokowy Kościół, wybudowany w latach 1685-1692, poświęcony zaś 19 maja 1910 roku przez biskupa wrocławskiego, Antona Ignaza Münzera, znajduje się na terenie wrocławskiej Dzielnicy Czterech Wyznań. Jest pierwszym obiektem wybudowanym na Śląsku z nowym typem rozwiązania architektonicznego: kościoła emporowalowego o jednoprzestrzennej nawie i prezbiterium z dobudowanym po obu stronach nawy systemem płytkich kaplic i empor nad nimi. Wewnątrz świątyni znajdują się liczne elementy oryginalnego wyposażenia, m.in. ławy z 1709 roku, ołtarz św. Judy Tadeusza ze snycerką wykonaną w 1725 roku przez znakomitego rzeźbiarza Georga Urbańskiego, a także inne perełki nagromadzone na przestrzeni lat. Aby się o tym przekonać, trzeba wziąć do rąk ten przewodnik i go przeczytać, a na pewno stanie się on inspiracją, aby odwiedzić ten kościół, a także zgłębić jego dzieje. W publikacji tej zostały także umieszczone ryciny i zdjęcia z minionych wieków, jak też współczesne, które zostały podpisane i opatrzone stosownym komentarzem.

Książka ta z pewnością jest skrótowym przedstawieniem dziejów kościoła i parafii. Na niespełna 50 stronach możemy zapoznać się z dziejami tej świątyni, opisanymi

przez grono redakcyjne: o. Marka Nowackiego, o. Mariusza Tabulskiego, Marcina Musiała i Bożenę Sobotę.

Trzymając w dłoniach tę broszurkę, chciałoby się powiedzieć, że jest ona obok *Przewodnika po Dzielniczy Czterech Wyznań* odpowiedzią na słowa Jana Pawła II, że „Wrocław jest miastem spotkań”. Widać to bardzo dobrze, kiedy czyta się przewodnik *Kościół św. Antoniego*.

Osoby zainteresowane życiem parafii św. Mikołaja mogą także na wewnętrznych stronach okładki zaznajomić się z harmonogramem Mszy Świętych i nabożeństw, spotkań duszpasterskich w ramach ruchów i wspólnot działających przy tym kościele, a także odpustów i uroczystości zakonu paulinów. Mogą dowiedzieć się, że w świątyni tej są nieustannie czynne konfesjonały, w których można doświadczyć Bożego miłosierdzia i pojednać się z Bogiem w sakramencie pokuty i pojednania, a także adorować Jezusa Chrystusa w czasie wieczystej adoracji.

Warto ten przewodnik przeczytać nie tylko po to, aby zapoznać się z dziejami kościoła św. Antoniego, ale także aby lepiej zrozumieć jego znaczenie dla Wrocławia, by dostrzec, jak wielki skarby w sobie kryje. To w tej świątyni znajdują się dzieła słynnego Michaela Leopolda Willmanna, uważanego za śląskiego Rembrandta, pielgrzymują tu także licznie pielgrzymi, aby pokłonić się przed kopią Jasnogórskiej Ikony, sprowadzonej przez paulinów w 1998 roku do Wrocławia. Tu także przybywają wierni, aby św. Antoniego, „znakomitego kaznodzieję i orędownika ubogich” prosić o wyjednanie potrzebnych łask.

BERNARD MCGINN, PATRICIA FERRIS MCGINN, *Mistycy wczesnochrześcijańscy. Wizje Boga u mistrzów duchowych*, tłum. E. Nowakowska, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2008, ss. 194.

Daremnie trudziłby się ten, kto chciałby w jednej definicji zamknąć tak złożoną i dynamiczną rzeczywistość, jaką kryje w sobie termin „mistyka”. Bez obawy popełnienia błędu można stwierdzić, że w chrześcijaństwie obejmuje on obszar wiary i praktyki. Wiara wyraża się w afirmacji istnienia świata duchowego, którego najwyższym wyrazem jest osoba Boga. Praktyka natomiast, jako konsekwencja wiary, wiąże się z przygotowaniem do bezpośredniego i przemieniającego doświadczenia Bożej obecności wraz ze wszystkimi wynikającymi zeń skutkami. Wszyscy mistycy utrzymują, że poznania Boga, jakie stało się ich udziałem, nie da się przekazać za pomocą zwyczajnego sposobu komunikowania się, bez uciekania się do zmiany obiegowego znaczenia słów. Bóg bowiem tak dalece wykracza poza ludzkie kategorie myślenia i mówienia, że Jego obecność realizuje się często przez formy nieobecności i negacji. Pomimo że przekazanie świadomości mistycznej staje się niekiedy niezwykle trudne, to jednak mistycy chrześcijańscy podejmowali się tego zadania po to, by zaświadczyć o przemieniającej Obecności i zachęcić innych do wkroczenia na drogę, którą sami podążali. Mistycyzm bowiem to wędrówka, droga, która zawsze wymaga długotrwałych przygotowań i na której prawdziwe osiągnięcie celu daje się mierzyć jedynie wpływem wywieranym na innych. Wszyscy mistycy uczynili z głębszego kontaktu z Bogiem nadrzędny cel swego życia. Ponieważ żyli i nauczali wewnątrz społeczności, w której funkcjonowało wiele zmieniających się poglądów, wierzeń i praktyk, stąd też mogą wiele powiedzieć na temat ogólnie rozumianego życia chrześcijańskiego. Ich pisma uczą lektury